

Imperium
rum.

Urbes.

Bavaria olim a proprio rege ad Arnulphi Imperatoris usque tempora administrata fuit: eum ut Parthi Ar-
lacem, Egyptii Ptolemæum, ipsa *Cacannum* nominavit. Deinde Duces habuit, quos etiamnum tenet. *Bavaria*
dividitur in *Superiorem* & *Inferiorem*. *Superior* subdita est Alpibus, Austroque. Hæc crebris impedita est palu-
dibus, fluminibus rapidis, silvis adspectu horridis. Pecuarijs, Pecoribusque pascendis magis idonea. *Inferior*
fertilior est, crebrius frequentiusque habitatur, & propter Danubium, Isaram & Lavarum amnes, Vitium fe-
rax. Atque ita dividitur Bavaria Physicè. Dividitur etiam Politicè, juxta Principum ditiones in Comitatum
Bavariæ & *Palatinum*. Comitatus hac tabula, sequenti *Palatinatus* describitur. Urbes Superioris Bavariæ
sunt *Monachium*, alijs *Monacum*, vulgo *Munchen*, ad ripam Isaræ fl. situm, exstructum ab Henrico Bavariæ Du-
ce anno cciolxxi i sub Othone i Imp. Urbs est omnium pæne Germanicarum Civitatum amœnissima:
inter fluvios Oenum & Lycum, inter urbes VVasserburgum, Augustam & Frisingam, inter Lacus piscosos, in-
terque Silvas jucundissimas sita. Meridiem versus respicit Montes Tyrolenses, Orientem versus, hortos sub-
urbanos, rivulis ex amne deductis distinctos: inter quos Ducis hortus, cura, amplitudine, herbarum florum-
que copia & ordine topiario, illustris est: in hoc præter artificiosissimum fontem & pergulam æstivam picturis
statuisque exornatam, hoc est memorabile, quod sub crepusculum vespertinum magnus Cervorum Grex sub
ipsas fere fenestras quotidie accedit. In Urbe Tempia, Turres, Bibliothecæ, Curia, Forum, Opificum & Merca-
torum frequentia, aliaque permulta, non ad usum tantum sed etiam ad ornatum & spectantium stuporem vi-
dere licet. *Ingolstadium* vulgo *Ingolstatt*, ad Danubium jacet, antiquis dictum *Ingelstatt*, sive *Angelostadium*,
ab Angelis Suevis qui Civitatem hanc cum alijs ceperunt. Initio pagus fuit, sed a Ludovico Bavaro Impera-
tore ius Civitatis obtinuit. Academia in ea constituta omnium artium & sapientiæ anno cccccx, eamque
multis postea privilegijs & opibus ornarunt auxeruntque Ludovicus Dux Bavariæ & Pius i Pontifex. *Frisinga*
olim *Fruzinum* Rhenano & Munsteri testibus, condita putatur eo tempore quando Romani per Præfectos
& Provinciarum Præsides tenebant & administrabant eam Bavariæ Regionem, quæ a ripa Danubii excurrit
ad Alpes. Mosacus amnis eam præterlabitur. Sunt præterea Opida xxxi i. In *Inferiore* sunt *Ratisbona* vulgo
Regensburg, sita ad Danubium: nomen sumpsisse putatur a pluvia & arce, a Claudio Tiberio Nerone Impera-
tore i ii exstructa tempore passionis Christi, atque ab ipso *Tiberina* vel *Augusta Tiberij* vocata. Huius me-
motiarum in antiquo Lapide exstare Orniuphius scribit. Goltzius adducit nummum Tiberii, cum huius hac
inscriptione, COL. AVG. TIB. Hanc Regensburgum putat Simlerus *Regium Antonini* esse, & in lib. Notitia-
rum *Cassia Regina* dici. Alia multa sed a Barbaris indita nomina sunt apud Althamerum, ut *Reginoburgum*,
Rhatobonna, *Rhatopolis*, *Hyaspolis*, *Imbripolis*, *Regnipolis*, *Tetrapolis*, *Quadrata* & *Germanisheim*. Nomen *Ratisbo-
na* a navigatione deductum videtur. Olim Metropolis fuit Bavariæ: Sedes Regum & Ducum eiusdem Re-
gionis. Pontem habet lapideum anno cirocxv ab Henrico Imperatore super Danubium exstructum, x i fornic-
ibus sustentatum, pass. cccc lxx latitudinis. *Patavinum* sive *Patavia* vulgo Latinorum, vernacule *Passau*: Ba-
varum libro Notitiar. putat Velferus. *Boiodorum* Ptolemæi Vindeliciæ civitas Avenrino, Pyramio & Latio.

Urbs